

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

15 декември 2014 г.

14:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Септември 2014 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 5.636 млрд. лв. към края на септември 2014 година. Техният размер се увеличава с 565.9 млн. лв. (11.2%) в сравнение с края на септември 2013 г. (5.070 млрд. лв.) и нараства със 111.2 млн. лв. (2%) спрямо края на второто тримесечие на 2014 г. (5.525 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват със 152.1 млн. лв. (12.3%) – от 1.232 млрд. лв. към края на септември 2013 г. до 1.384 млрд. лв. към края на същия месец на 2014 година. Спрямо края на юни 2014 г. (1.347 млрд. лв.) те се увеличават с 37.3 млн. лв. (2.8%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на септември 2014 г. е 24.6% при 24.3% към края на третото тримесечие на 2013 г. и 24.4% към края на юни 2014 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, се увеличават с 429.7 млн. лв. (11.3%) – от 3.819 млрд. лв. към края на септември 2013 г. до 4.248 млрд. лв. към края на същия месец на 2014 година. Те нарастват със 73.9 млн. лв. (1.8%) спрямо края на юни 2014 г. (4.174 млрд. лева). Към края на септември 2014 г. относителният дял на **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, в общия размер на активите на **дружествата, извършващи застрахователна дейност**, е 75.4% при 75.3% в края на третото тримесечие на 2013 г. и 75.6% към края на юни 2014 година.

¹ Данните са предварителни. Вследствие на получена допълнителна информация са извършени ревизии на данните, периодите за които са посочени в съответните таблици. Пълният комплект от таблици за **статистиката на застрахователната дейност** се намира на интернет страницата на БНБ в раздел **Статистика / Други финансови институции / Статистика на застрахователната дейност**.

² Застрахователните компании са част от подсектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)**, съгласно **Европейската система от сметки '95 (ESA '95)**. Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от **Кодекса за застраховането** и чл. 83, ал.1 от **Закона за здравното осигуряване**.

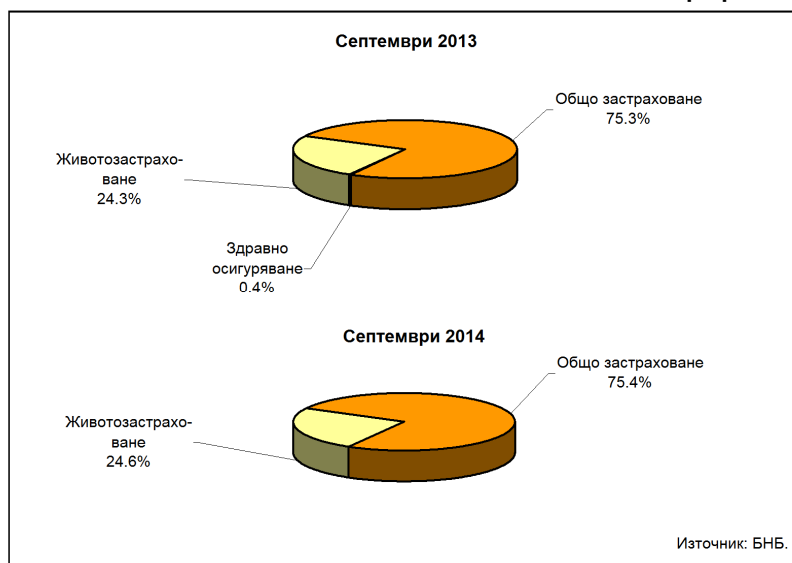
Съгласно промените в **Закона за здравното осигуряване** (обн. ДВ, бр. 60 от 2012 г.), здравноосигурителните дружества следва да се прелицензират по **Кодекса за застраховането** в застрахователни акционерни дружества. В тази връзка в категорията **здравноосигурителни дружества** в **Таблица 1 от Приложение 1** към прессъобщението, както и в публикуваните динамични редове, са включени данните за тези дружества, които към края на съответния отчетен период са в процедура по привеждане на дейността си в съответствие с **Кодекса за застраховането** или са в процес на ликвидация.

³ В обхвата на **статистиката на застрахователната дейност** се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от **Допълнителната разпоредба на Валутния закон** (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

⁴ Данните за **презастрахователните дружества** са включени към данните на **застрахователите, извършващи общо застраховане**.

Структура на активите според вида дейност

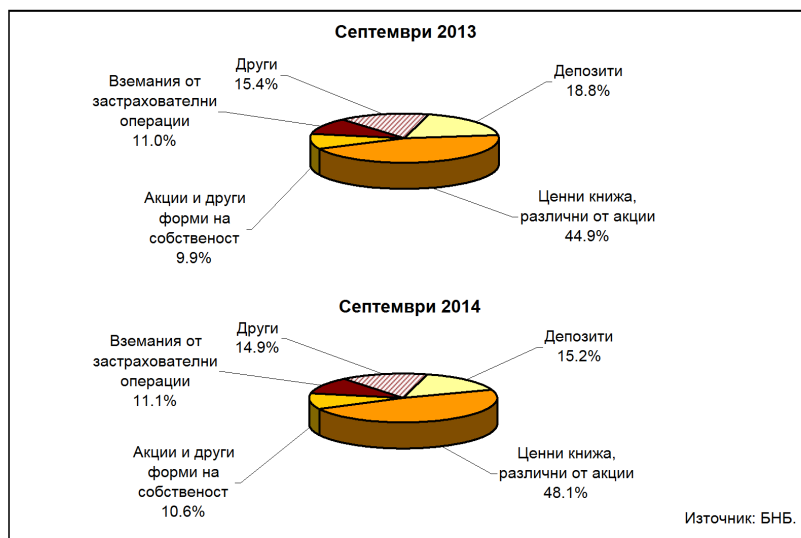
Графика 1

В *инструментите*, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2014 г. преобладават притежаваните ценни книжа, различни от акции, които на годишна база се увеличават с 436.9 млн. лв. (19.2%) до 2.712 млрд. лева. Спрямо края на септември 2013 г. депозитите намаляват с 95.4 млн. лв. (10%) до 858 млн. лв., а средствата във вземания от застрахователни операции нарастват със 70.4 млн. лв. (12.6%) до 628.4 млн. лева. В края на третото тримесечие на 2014 г. относителният дял на ценните книжа, различни от акции, е 48.1% при 44.9% към края на същото тримесечие на 2013 г., на депозитите – 15.2% при 18.8% към края на септември 2013 г. и на вземанията от застрахователни операции – 11.1% при 11% към края на третото тримесечие на 2013 година.

Структура на активите по инструменти⁵

Графика 2

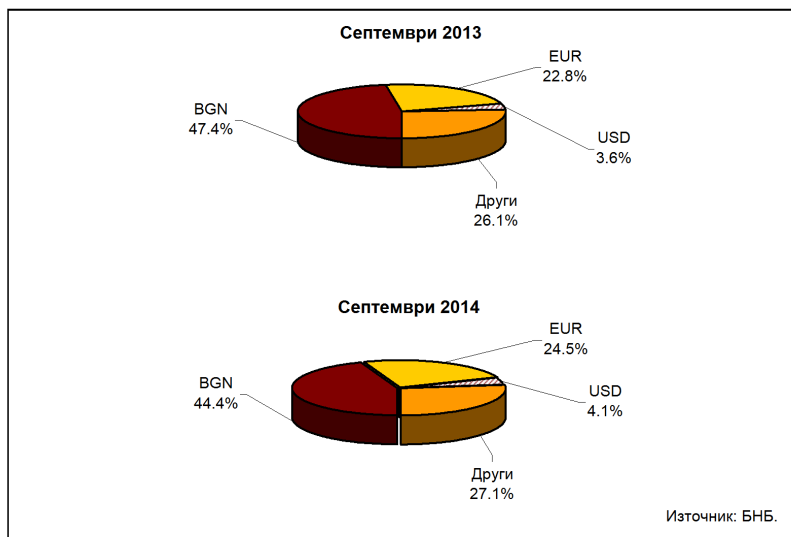

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, основен дял имат активите в **левове**, които са 44.4% от общия размер на активите към края на септември 2014 г. при 47.4% към края на третото тримесечие на 2013 година. Активите в **евро** са 24.5% при 22.8% към края на септември 2013 година. Към края на септември 2014 г. активите в **щатски долари** са 4.1% при 3.6% в края на третото тримесечие на 2013 г., а в **други валути** – 27.1% при 26.1% към края на септември 2013 година.

Валутна структура на активите⁵

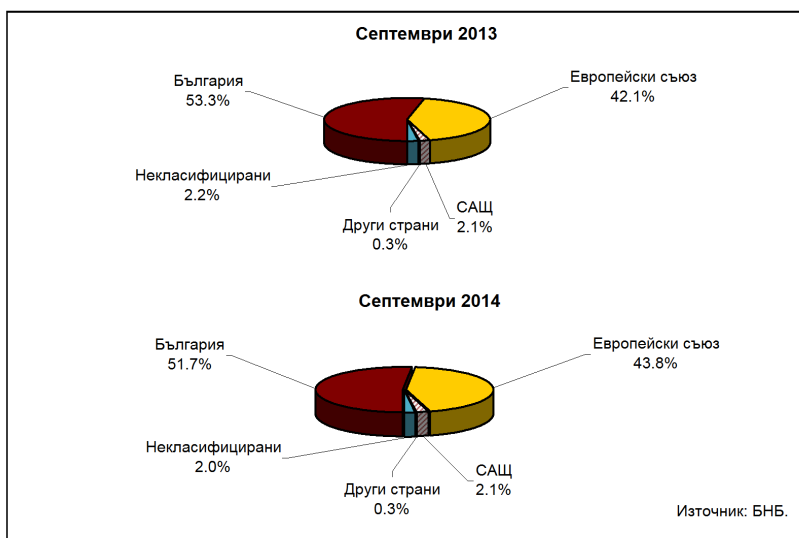
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, на годишна база към края на септември 2014 г. инвестициите в България се увеличават с 213.4 млн. лв. (7.9%) до 2.916 млрд. лв. при 2.702 млрд. лв. към края на септември 2013 година. Техният относителен дял е 51.7% към края на септември 2014 г. при 53.3% към края на същия месец на 2013 година. В края на третото тримесечие на 2014 г. средствата, инвестирани в държавите от Европейския съюз, нарастват на годишна база с 331.7 млн. лв. (15.5%) до 2.469 млрд. лв. при 2.137 млрд. лв. към края на септември 2013 г., като относителният им дял към края на септември 2014 г. е 43.8% при 42.1% в края на септември 2013 година.

Географска структура на активите⁵

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2014 г. са 5.636 млрд. лева. **Собственият капитал** е 1.934 млрд. лв. към края на септември 2014 г., като се увеличава с 303.9 млн. лв. (18.7%) спрямо края на септември 2013 г. (1.630 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на третото тримесечие на 2014 г. е 34.3% при 32.1% към края на същото тримесечие на 2013 година. Към края на септември 2014 г. **застрахователните технически резерви** нарастват на годишна база с 250.3 млн. лв. (8.3%) до 3.283 млрд. лева.

Застрахователни технически резерви

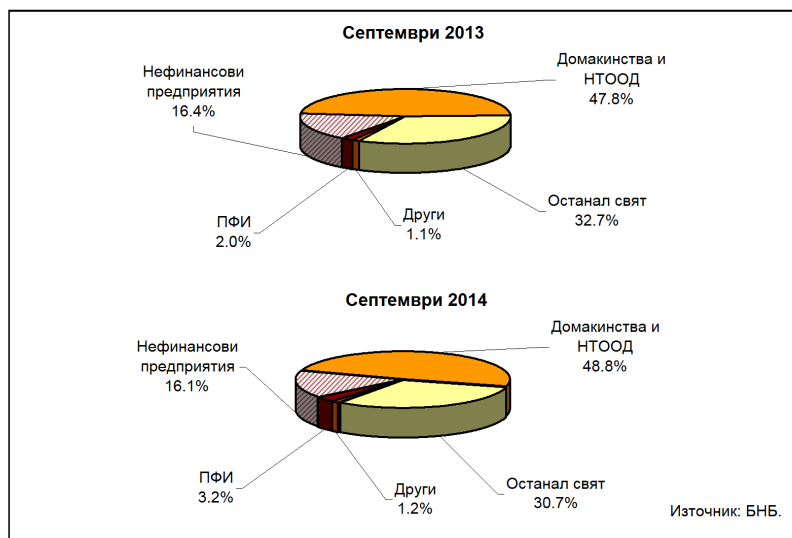
Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 2.274 млрд. лв. към края на третото тримесечие на 2014 г. при 2.040 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2013 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на септември 2014 г. е 69.3% при 67.3% в края на третото тримесечие на 2013 година. Към края на септември 2014 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** се увеличават със 154.2 млн. лв. (10.6%) до 1.603 млрд. лв. при 1.449 млрд. лв. към края на септември 2013 година⁶. Към края на третото тримесечие на 2014 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 48.8% при 47.8% към края на септември 2013 година. На годишна база към края на третото тримесечие на 2014 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** се увеличават с 29.1 млн. лв. (5.8%) до 527.7 млн. лв. при 498.6 млн. лв. към края на септември 2013 г. и са 16.1% от **застрахователните технически резерви** при 16.4% в края на третото тримесечие на 2013 година. Пасивите към **парично-финансови институции (ПФИ)** нарастват с 42.7 млн. лв. (70.4%) до 103.4 млн. лв. към края на септември 2014 г. при 60.7 млн. лв. в края на третото тримесечие на 2013 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 3.2% в края на септември 2014 г. при 2% към края на септември 2013 година.

Пасивите към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на третото тримесечие на 2014 г. се увеличават със 17 млн. лв. (1.7%) до 1.009 млрд. лв. при 992.5 млн. лв. към края на същото тримесечие на 2013 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на септември 2014 г. е 30.7% при 32.7% в края на септември 2013 година.

Застрахователни технически резерви

Структура по институционални сектори⁷

Графика 5

⁶ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)** се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове.**

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	30.09.2013 г.		31.12.2013 г.		31.03.2014 г.		30.06.2014 г.		30.09.2014 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	60	5 070.0	59	5 261.4	59	5 320.1	59	5 524.7	59	5 635.9
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	18	1 231.9	18	1 261.1	18	1 299.1	18	1 346.7	18	1 384.0
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	36	3 818.6	38	3 989.0	39	4 015.4	40	4 174.4	40	4 248.2
вкл. Презастрахователни дружества	1	1 725.1	1	1 769.1	1	1 783.3	1	1 899.4	1	1 996.3
Здравноосигурителни дружества	6	19.5	3	11.3	2	5.6	1	3.6	1	3.7

Предварителни данни

¹ Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от Кодекса за застраховането и чл. 83, ал. 1 от Закона за здравето осигуряване. Съгласно промените в Закона за здравето осигуряване (обн. ДВ, бр. 60 от 2012 г.), здравноосигурителните дружества следва да се преинжендират по Кодекса за застраховането в застрахователни акционерни дружества. В тази връзка в категорията здравноосигурителни дружества са включени данните за тези дружества, които към края на съответния отчетен период са в процедура по привеждане на дейността си в съответствие с Кодекса за застраховането или са в процес на ликвидация.

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹

Таблица 2

	30.09.2013 г.		31.12.2013 г.		31.03.2014 г.		30.06.2014 г.		30.09.2014 г.	
По инструменти	5 070.0	5 261.4	5 320.1	5 524.7	5 635.9					
Парични средства в каса	12.3	13.9	13.5	15.4	14.6					
Депозити	953.4	898.7	947.8	877.7	858.0					
Предоставени кредити	88.8	107.6	107.8	111.8	116.9					
Ценни книжа, различни от акции	2 275.0	2 384.5	2 444.4	2 610.7	2 711.9					
Акции и други форми на собственост	500.3	510.6	523.8	581.4	596.9					
- Акции (в т.ч. дялове на дъщерни фондове)	369.1	379.6	392.2	447.9	463.2					
- Други форми на собственост ²	131.2	130.9	131.7	133.6	133.6					
Инвестиционни имоти	154.1	169.1	173.2	186.5	186.7					
Финансови деривати	2.9	1.5	0.6	1.5	1.6					
Нефинансови активи	97.9	97.2	98.4	98.6	99.1					
Вземания от застрахователни операции	558.0	665.2	614.7	633.7	628.4					
- От преки застрахователни операции	415.8	432.4	440.1	463.0	448.3					
- От презастрахователни операции	142.3	232.8	174.6	170.7	180.1					
Други активи	427.4	413.1	396.0	407.3	421.8					
По валути	5 070.0	5 261.4	5 320.1	5 524.7	5 635.9					
BGN	2 402.2	2 488.8	2 498.3	2 532.3	2 500.6					
EUR	1 157.6	1 254.1	1 278.2	1 352.4	1 379.8					
USD	185.0	176.1	185.2	209.4	230.5					
Други	1 325.2	1 342.3	1 358.4	1 430.6	1 525.1					

Предварителни данни. Данните за юни 2014 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

² Включва дялови участия в капитала на дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия и участия в инвестиционни пулове.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹

Таблица 3

	30.09.2013 г.		31.12.2013 г.		31.03.2014 г.		30.06.2014 г.		30.09.2014 г.	
По групи страни	5 070.0	5 261.4	5 320.1	5 524.7	5 635.9					
България	2 702.4	2 814.5	2 904.8	2 904.7	2 915.8					
Европейски съюз	2 136.9	2 217.5	2 182.6	2 365.6	2 468.6					
САЩ	107.4	104.2	104.2	123.3	120.4					
Други страни	13.2	14.1	16.7	17.1	17.3					
Некласифицирани	110.1	111.1	111.9	114.0	113.7					
По институционални сектори	5 070.0	5 261.4	5 320.1	5 524.7	5 635.9					
Резиденти	2 702.4	2 814.5	2 904.8	2 904.7	2 915.8					
Нефинансови предприятия	73.3	125.1	139.0	102.0	99.0					
Парично-финансови институции	683.0	679.3	731.3	664.3	603.0					
Други финансови посредници	76.8	74.8	68.1	73.9	74.6					
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1					
Застрахователни компании и пенсионни фондове	4.7	7.3	7.3	7.3	7.3					
Държавно управление	663.6	702.4	734.5	782.8	847.2					
Домакинства и НТООД	75.7	81.8	85.9	89.6	94.0					
Несекторизирани	1 125.2	1 143.7	1 138.6	1 184.8	1 190.6					
Нерезиденти (Останал свят)	2 257.5	2 335.8	2 303.4	2 506.0	2 606.3					
Некласифицирани	110.1	111.1	111.9	114.0	113.7					

Предварителни данни. Данните за юни 2014 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	30.09.2013 г.	31.12.2013 г.	31.03.2014 г.	30.06.2014 г.	30.09.2014 г.
ОБЩО	5 070.0	5 261.4	5 320.1	5 524.7	5 635.9
1. Собствен капитал	1 629.6	1 726.5	1 795.2	1 913.1	1 933.5
2. Получени кредити	61.5	63.5	64.5	65.6	66.7
Резиденти	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6
Парично-финансови институции	0.4	0.4	0.4	0.4	0.6
Непарично-финансови институции	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Други финансови посредници	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нефинансови предприятия	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	61.1	63.0	64.1	65.1	66.1
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	0.7	0.8	2.2	1.0	3.7
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.7	0.8	2.2	1.0	3.7
5. Застрахователни технически резерви	3 033.0	3 077.6	3 105.2	3 213.2	3 283.3
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви	738.8	754.7	786.4	819.0	841.8
Резиденти	738.8	754.7	786.4	819.0	841.8
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.2. Пренос - премиен резерв и резерв за предстоящи плащания	2 294.2	2 322.9	2 318.8	2 394.2	2 441.5
Резиденти	1 301.7	1 379.1	1 391.6	1 432.5	1 432.0
Парично-финансови институции	60.7	111.1	111.5	110.2	103.4
Непарично-финансови институции	1 241.0	1 268.0	1 280.0	1 322.3	1 328.6
Държавно управление	3.6	3.3	3.2	3.4	2.6
Други сектори	1 237.4	1 264.7	1 276.8	1 318.8	1 326.1
Други финансови посредници	20.9	21.3	23.0	26.3	27.0
Финансови предприятия със спомагателна дейност	7.9	8.8	9.6	10.2	10.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
Нефинансови предприятия	498.6	489.8	497.4	521.0	527.7
Домакинства и НТООД	710.1	744.8	746.7	761.3	761.3
Нерезиденти (Останал свят)	992.5	943.8	927.3	961.7	1 009.5
6. Депозити, получени от презастрахователите	37.7	36.4	40.4	40.4	39.5
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	37.7	36.4	40.4	40.4	39.5
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	156.1	217.5	171.2	158.3	170.3
Резиденти	94.5	101.9	95.3	94.5	108.3
Нерезиденти (Останал свят)	61.7	115.6	75.8	63.8	62.0
8. Други	151.3	139.2	141.3	133.2	138.9
Резиденти	129.6	138.9	138.9	124.7	128.5
Нерезиденти (Останал свят)	21.7	0.3	2.4	8.5	10.4

Предварителни данни.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.